

WBTR

Checklist

Vanaf **1 juli 2021** geldt voor alle verenigingen en stichtingen de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR). Het is belangrijk dat alle bestuursleden op de hoogte zijn van de elementen van de wet. Zowel betaalde bestuurders als vrijwilligers. De wet heeft voor hen persoonlijk consequenties.

De WBTR in een notendop

1. Doel van de wet: Kwaliteit en professionalisering

De nieuwe wet wil ervoor zorgen dat bij alle verenigingen en stichtingen het bestuur, **de procedures en afspraken op orde zijn**. Dat voorkomt zaken als wanbestuur, belangenverstrengeling en financiële fraude. Incidenten komen veel vaker voor dan velen zich realiseren. De wet spreekt over kwaliteitsverbetering en professionalisering.

2. Goed bestuur moet

Bestuursleden en toezichthouders moeten afspreken en vastleggen hoe ze het **belang van de vereniging of stichting altijd voorop stellen**. Hoe leiden ze de organisatie en welke resultaten willen ze op welke manier bereiken? Goed bestuur gaat over zaken zoals integriteit, transparantie, samenwerken, risicobeheersing (dus goed opletten bij grote uitgaven), samen beslissingen nemen, collegialiteit etc.

3. Aansprakelijkheid van bestuursleden

Bestuursleden zijn hoofdelijk aansprakelijk. Ook voor daden van mede-bestuursleden. Word je aansprakelijk gesteld (door leden of buitenstaanders), dan kan dat grote persoonlijke gevolgen hebben. Zo is bij een faillissement iedere bestuurder hoofdelijk aansprakelijk voor overblijvende schulden. Ook leden kunnen (bijvoorbeeld via de ALV) een bestuur aanklagen als ze het niet eens zijn met beslissingen.

4. Tegenstrijdig belang

De WBTR wil tegengaan dat een bestuurder of toezichthouder **handelt vanuit eigen belang**, tegen de belangen van de vereniging of stichting in. Dat stelt eisen aan de besluitvorming binnen het bestuur.

5. Belet en ontstentenis

De wet wil dat verenigingen en stichtingen vastleggen hoe **besluitvorming plaatsvindt** als een bestuurslid tijdelijk, langdurig of definitief afwezig is.

6. Meervoudig stemrecht

Het is toegestaan dat een bestuurder **meer stemmen** heeft dan een andere. Daar zijn echter wel regels aan verbonden. Je moet vastleggen hoe je hiermee omgaat.

7. Toezichthouders

Een vereniging of stichting kan ervoor kiezen **toezichthouders te benoemen**. Die hebben dan bepaalde rechten én plichten. De wet geeft aan welke. Als het gaat om aansprakelijkheid, gelden dezelfde regels als voor bestuurders.

De WBTR in een notendop

8. Bindende voordracht bij benoemingen

De vereniging dient **vast te leggen wie bestuursleden benoemt**. Als sprake is van een bindende voordracht, heeft de ledenvergadering weinig invloed. Voor die situaties gelden regels die je goed met elkaar moet doornemen.

9. Raadgevende stem

Bestuursleden en toezichthouders hebben altijd het recht de ledenvergadering hun **visie op zaken te geven**, bijvoorbeeld bij conflicten. Ze hebben altijd toegang, ook als ze geen lid van de vereniging zijn.

10. Statutenwijziging

De afronding van alle afspraken over het besturen van de vereniging of stichting is het vastleggen in nieuwe statuten. Bestaande statuten moeten worden aangepast aan de WBTR. Daarvoor is het raadzaam alle verplichtingen en regels goed door te nemen.

NB. Her en der klinkt de suggestie dat het volstaat de statuten aan te passen. Dat is niet juist. Het gaat erom dat bestuursleden alle onderdelen van de wet bespreken en hun afspraken vastleggen. Daar is het de wetgever om te doen als het gaat om 'goed bestuur'.

Wees
voorbereid
op WBTR

WBTR is voor verenigingen en stichtingen een uitdaging

Vanaf 1 juli 2021 moeten verenigingen en stichtingen voldoen aan de WBTR. Bestuurders en toezichthouders betrokken bij beide rechtspersonen, worden verplicht procedures te bespreken, afspraken vast te leggen en deze binnen de vereniging of stichting te borgen. Als je naar de WBTR kijkt en de wetteksten leest,

→ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-507.html> is het duidelijk dat vooral kleinere verenigingen en stichtingen die geen juristen in dienst hebben, hier veel uitleg en ondersteuning bij nodig hebben. Dat kost een hoop tijd en geld. En dat is dus gewoon een uitdaging waar weinigen blij mee zijn, maar die wel moet worden aangegaan.

Samenwerkingsinitiatief om het behapbaar te houden voor kleinere verenigingen en stichtingen

Om ervoor te zorgen dat de inspanning en kosten voor verenigingen en stichtingen laag blijven, is er een samenwerkingsinitiatief gestart. DNA (De Nederlandse Associatie, een samenwerkingsverband van 200 professionele verenigingen), IVBB (het Instituut voor Verenigingen, Branches en Beroepen) en 60 grotere verenigingen en koepelorganisaties hebben met elkaar bekeken welke consequenties de wet heeft voor verenigingen en stichtingen. En er is gekeken naar mogelijke oplossingen die qua tijd en geld behapbaar blijven.

De samenwerking heeft geleid tot een WBTR-stappenplan, ontwikkeld voor en door verenigingen en stichtingen, dat staat op www.wbtr.nl. De wet is opgeknipt in overzichtelijke stappen. Met korte video's, begrijpelijke uitlegteksten en duidelijke voorbeelden krijgt iedere vereniging en stichting ondersteuning om de thema's uit de wet te bespreken en vast te leggen. Elke bestuurder en toezichthouder kan zelf direct zien wat de wet zegt. Uitgelegd in begrijpelijke taal. Behapbaar qua tijd en budget.

www.denederlandseassociatie.nl

www.ivbb.nl

www.wbtr.nl